

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 328. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960731472/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

47. Fabel.

Hyrden Damons Skiebne.

Hyrden Damon havde en Tiid lang formedelst sine behagelige Skrifter været elsket og anseet saavel blant Mennesker, som blant Dyr og Fugle. Man hørte dagligen dem udi Skoven at omtales og berømmes, og visse Dyr og Fugle vidste at recitere heele lange Stykker af hans Poëtiske Verk. Ja nogle af dem vare satte udi Music og Sang af Lærken og Nattergalen. Hans Arbeyde erhvervede ham omsider en nye Værdighed, saa at han af Hyrde-Stand blev sat udi Herre-Stand. Han fremturede derefter siden længe med sit sædvanlige Arbeyde, men ikke med forrige Success, thi han kunde ingen meer skrive til Maade. De Skrifter, hvorudi de skarpsyneste Dyr, som Lossen, Katten, Høgen etc. ingen Fejl kunde see, gjorde nu Muldvarper og stærblinde Creature Stræger over: Da nu nogle Dyr forundrede sig over denne Forandring, og spurte hvad Aarsag dertil kunde være; sagde Ræven: Arbeydet er det samme, men Personen er ikke den samme.

Fabelen lærer hvad Jalousie og Misundelse kand udvirke.

48. Fabel.

Hyrden og Koen.

En Jydsk Hyrde, som drev en Koe til Kiøbstæden, mødte paa Veyen Lands-Dommeren, som var til Hest: Samme Hyrde, saa ofte Koen standsede paa Veyen, raabte han: Vil du gaac Mørlille! Thi de Jydske Bønder betiene sig af de Ord: Mørlille og Færlille, saavel mod Dyr, som mod Mennesker. Landsdommeren, som dette hørte, kunde ikke bare sig for Latter og sagde: Kalder du Koen Mørlille? Hvortil Bonden svarede: Ja jeg gjør Færlille.

Denne Fabel viser, at Ord ofte misbruges udi daglig Tale. Saaledes kalder Svine-Hyrden ofte i Vrede Soen en Hund, hvilken Titel ellers er alt for høy for

MORALSKE FABLER

*et Sviin, ligesom den store Titel, Hyrden gav Koen,
var for nedrig for Landsdommeren.*

49. Fabel.

Katten filosofierer.

Katten, efterat den længe havde udstaaet en u-lidelig Tandpine, maatte omsider resolve sig til ved en Stork, som var Skovens Chirurgus, at lade sine Tænder udtrække. Dette skeede ikke uden stor Smerte, hvoraf Katten blev saa nedslagen, at han besluttede at slaae sig fra Verden, og forlige sig med sine Fiender, som vare Muus og Rotter, og renoncere paa Kiød og alle haard Spiise. Da Aben, som en Tid lang havde ageret Dantsemester, men nu formedelst Podagra ikke kunde dantse meere, fik Kattens Forsætt at høre, gav han den en Visite, og ønskede den til Lykke i sit Forehavende. Men da han fik Aarsagen at høre til Kattens Philosophie, sagde han: Jeg haver ogsaa satt all Forfængelighed tilside, og vendt Verden Rygg, thi fra den Tiid jeg er bleven angreben af Podagra, haver ingen seet mig at dantse.

Fabelen viser, at de fleeste Mennesker forlade ikke Verden, førend Verden vender dem Ryggen.

50. Fabel.

Om Ræven, som slikkede uden paa Flasken.

Ræven fandt paa Veyen en Flaske, som var fuld af ædende Vare: Saasom han ikke kunde komme til Maden, efterdi Flasken var tillukt, slikkede han paa den uden om.

Fabelen viser, at, naar vi legge os efter Videnskaber, hvilke ere os saa vanskelige, at vi ikke kand erhverve os Fuldkommenhed derudi, eller trænge os ind udi Kiernen deraf, maa vi lade os nøje med Barken, og med Ræven slikke uden om.